

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

IV. De acquirendo dominio præscriptione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

manes sunt cum habentibus prædia ab utraque fluminis parte; si autem alteri parti propinquiores, erunt eorum, qui ab ea parte prædium possident. *Vacantia bona cuiusnam?* Ad fiscum deferuntur, nisi tanquam peregrini in hospitalibus moriantur, eorum enim bona mobilia vel hospitalium sunt, vel ab Episcopo in pias causas distribuenda. *Thesaurus?* Equidem arte Magica inuentus ad fiscum pertinet post latam sententiam; bonis autem artibus, est inuentoris, si locus ipse sit: si locus alienus, dimidium inuentoris est, dimidium domini agri, si casu inuentus sit; si autem ex industria inuentus consensu domini, totus est inuentoris, nisi aliud pactum sit initum. *Quid si agrum emam, in quo Theaurus adest?* Acquiris tibi. At si publico in loco inueniatur thesaurus? Totus est inuentoris. *Si in loco sacro?* Dimidium inuentoris, & Prælati dimidium. *Quid denique de Sylua cadua?* Fas est communitati sub certis pœnis prohibere, ne cædatur. Si quis cædens deprehensus, pœnam tenetur soluere. Pascuorum quidem idem ius est quod sylvæ cæduæ.

CAPVT IV.

De acquirendo Dominio iure ciuili, seu
Præscriptione.

17. **Q**uoniam modo iure ciuili dominium acquiritur? Præcipue præscriptione. Porro præscriptio est acquisitio dominij per continuationem possessionis tempore à lege definito, bona fide accedente possessori. Certè dubitans, an res sua sit, non habet bonam fidem, si possessionem inchoet cum eo dubio; at si continuet tantum, possessione cum bona fide supposita, simpliciter est in bona fide.

S. I.
Præscri-
ptio.

18. *Post possessionem existimo mihi non licere rem possidere aliquam: num præscribo?* Non continuas possessionem, neque præscriptionem. *Ignorantia vincibilis sufficit ne ad bonam fidem?* Inepta quidem est. *Requiro tamen ad possidendam rem, num titulus præsumptus sit satis?* Ita planè; qui tamen verus credatur ab eo, qui rem eo titulo possidet.

19. *Quodnam tempus ad præscriptionem requiritur?* Res mobiles corporales, si priuatorum sint, triennio præscribuntur: immobiles decennio, inter præsentis, & duplo inter

ter

ter absentes. Iura, debita, & actiones, quæ inter immobilia computantur, præscribuntur contra priuatos eodem tempore, quo res immobiles, nisi quid contrarium sit peculiari iure sancitum. Immobiles contra Ecclesiam Romanam inferiorem spatio quadraginta annorum præscribuntur: contra Romanam annis centum; contra Regulares priuilegiatos annis sexaginta. Bona Principis tanquam priuati eodem tempore quo priuati bona, præscribuntur. Collectæ pro publica necessitate quadraginta annis. Ius imponendi vectigalia quadraginta annis cum titulo; sine titulo, tempore immemoriali. Quæ verò debentur in supremæ potestatis recognitionem, nullo tempore præscribi possunt. Contra leges ciuiles præscribitur annis decem. Contra Canonicas quadraginta, si consuetudo sit contra ius Ecclesiæ.

20. *Quid de Præscriptionis processu, & interruptione?* Procedit planè præscriptio, quando post inchoationem eius bona fide continuatur; dormit cum postquam inchoata est aliquo tempore, cessat; interruptitur autem cum postquam inchoata est, ita cessat, ut etiam si rursus incipiat, non continetur cum priore.

§. 2. *Alij modi acquirendi domini-um iure ciuili.* 21. *Alios expende modos, quibus dominium iure ciuili acquiritur.* Ministri iusti stipendij dominium acquirunt pro officio, nil autem amplius in pretium accipere possunt, & si accipiant, tenentur restituere. *Quid si plus faciant, quam pro suo munere teneantur?* Possunt pro eo ultra proprium moderatum, & iustum pretium accipere. *Iudices delegati?* Possunt à litigantibus munera accipere in cibo & potu, ita ut intra biduum, aut triduum consumi possint. Id etiam licet iis iudicibus, quibus stipendium constitutum non est. *Episcopi?* Possunt accipere expensas in victualibus, non autem in pecuniis. *Quid de muneribus contra legem datis?* Si solum ad redimendam vexationem collata sunt, tenentur qui ea acceperunt restituere: si dentur ex amicitia, vel gratitudine, vel gaudio rei bene gestæ, seclusa lege positua id prohibente, ministri illorum comparant dominium; restituenda verò tantum sunt post sententiam. *Si pretium acceptum esset pro ferenda iusta sententia?* Danti restituendum est. *Quid si dantis animus fuit corrumpere iudicem?* Non conceditur illi actio ad repetendum.

22. *Potest ne quis pro opere virtutis, ad quod tenetur ex religione, vel alio præcepto nullo postulato pretio, pretium accipere?* Minimè. Si autem ratio, vel iustitia postulet, ut pretio recompensetur, sumi potest, ut etiam pro opere supererogationis.

23. *Quid de pretio pro re turpi accepto?* Accepta ob turpem causam solo iure naturali spectato illicita non sunt, nec restituenda. Pactio pretij ob rem turpem illicita est, nec obligat; postquam facta est, obligationem inducit: sic accipi pretium potest ob iniustam sententiam datam, ob homicidium factum, ob meretricium, ob occultam etiam fornicationem. In quibusdam verò casibus, tenerur restituere, v.g. si acceperit meretrix à non potentibus alienare, vel fraude ac dolo quis horum extorserit; quando item occulta fornicatio puniretur in iudicio, actio illi in foro externo non conceditur.

CAPVT V.

Praxis circa materiam de Dominio ex Doctoribus Societatis IESV.

24. **D**ixisti quem Dominium fama habere. Peccat ne sine causa sese infamando? Etsi quisque dominus est honoris sui, & famæ, non licet tamen hæc sine causa negligere. Ex causa autem hoc cum laude geritur. Vnde cum *Valentia* *Valentia* existimo hominem ex genere lethaliter delinquere se ipsum sine causa rationabili infamando.

25. *Dominium rei, quæ nullius fuit, acquiritur ne sine apprehensione?* Non acquiri *Saa* affirmat. Addit in rebus spiritualibus sufficere titulum habere. *Saa.*

26. *Quidnam de prescriptione, & vsucapione?* Prescriptio dicitur immobilium, vsucapio mobilium. Fit vsucapio triennio etiam in rebus Ecclesiæ. Requiritur bona fides etiam in rem tradente. Non potest autem res sacra vsucapi, aut prohibita alienari, nec res Ecclesiæ solemnitatem in alienatione requirens: nec res pupilli, aut minoris, quæ potest seruari, scilicet quæ non consumitur. Non sufficit autem ad vsucapionem inchoandam, si quis rem possidere incipiat cum dubio, an sua sit: sed necessaria est bona fides, qua absque dubio credat rem suam esse. Ex *Molina*. *uno vsus actu*

27. *Nocet ne hæredi mala fides defuncti ad prescriptionem?* Nocet planè; non autem nocet habenti ab hærede. *Saa* sic. *Saa.*

28. *Presumitur ne titulus consuetudine immemorabili?* Ita quidem. Sufficere autem & iustam credulitatem tituli ex errore facti *Saa* idem affirmat ex *Conarruu*. *Saa.*

29. *Solut*